

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
_____ проф. В.П.Мельник
" _ " _____ " 2016 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ ФІЗИКИ ЗЕМЛІ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені ІВАНА ФРАНКА**

Узгоджено

**Проректор з науково-педагогічної
роботи та інформатизації**
_____ доц. В. М. Кухарський
" _ " _____ " 2016 р..

**Декан
геологічного факультету**
_____ проф. М. М. Павлунь
" _ " _____ " 2016 р.

2016

Це Положення регламентує управлінські, організаційні, економічні та інші відносини, пов'язані з функціонуванням кафедри фізики Землі геологічного факультету відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів, наказів Міністерства освіти і науки, інших нормативно-правових актів, Статуту Львівського національного університету імені Івана Франка (далі - Статут Університету), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.09.2015 р. № 935 з урахуванням подальших змін та доповнень (за наявності), Положенням про кафедру, ухваленим Вченою радою Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол від 23.12.2015 № 12/12) та Тимчасового положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кафедра фізики Землі геологічного факультету (далі кафедра) - це базовий структурний підрозділ геологічного факультету Університету, що провадить освітню, методичну та наукову діяльність з:

- фундаментальних питань фізики Землі та Всесвіту,
- аналізу перспектив створення нових фізичних моделей, які описують структури Землі та їхню еволюцію;
- створення геодинамічних моделей структур Землі на основі встановлення відповідних рівнянь стану та відповідних рівнянь руху потоків надзвичайно в'язких фрагментів речовини мантії із неоднорідним розподілом густини.
- розробки нових ефективних алгоритмів для моделювання термодинамічних характеристик геофізичних процесів;
- удосконалення методичних підходів щодо класифікації структур та розробки нових принципів вирішення однієї з актуальних проблем побудови математичних моделей структурних оболонок Землі та теоретичних основ ефективних алгоритмів для моделювання термомеханічних характеристик геофізичних процесів в структурних оболонках Землі;
- застосування комплексних математичних і фізичних моделей середовища структурних оболонок Землі;
- пошуку нових теоретичних підходів щодо вивчення впливу внутрішніх та зовнішніх полів Землі на фізичні властивості досліджуваних геологічних об'єктів;
- опрацювання рекомендацій для аналізу та пошуку родовищ корисних копалин на основі моделей фізичних властивостей досліджуваного середовища;
- розвитку теоретичних основ моделювання термодинамічних і термомеханічних процесів в зонах активної взаємодії кори та мантії Землі з неоднорідним розподілом густини;
- застосування методики комплексного аналізу результатів для прямих та обернених задач моделювання палеонапружень;
- дослідження впливу термодинамічних характеристик геологічно неоднорідних середовищ на межі кори та мантії Землі шляхом моделювання зон активної взаємодії;
- удосконалення методики комп'ютерного моделювання геологічних структур на прикладі регіону Українських Карпат;
- розв'язання низки типових задач моделювання з відмінними термодинамічними характеристиками геологічних структур на межі кори та мантії.

Перша кафедра, яка мала вирішувати близькі за змістом завдання, була створена ще в далекому 1920 р. видатним польським вченим Генриком

Броніславом Арцтовським і мала назву кафедри геофізики і метеорології і проіснувала до 1945 року.

Кафедра фізики Землі, яка продовжила освітній і науковий процес у цьому напрямку, була створена 7 березня 2000 року Наказом Ректора № 305. Основним призначенням кафедри є забезпечення глибоких знань студентами геологічного факультету фізичних основ теоретичних та прикладних геофізичних методів дослідження земної кори та глибинних процесів у структурних оболонках Землі. Чільна увага при підготовці майбутніх спеціалістів надається застосуванню геоінформаційних технологій і моделюванню фізичних процесів у дослідженні фізичних полів Землі для вирішення комплексних геологічних, інженерно-геологічних та екологічних задач. Кафедра фізики Землі готує кваліфікованих фахівців і веде фундаментальні наукові дослідження в галузі вивчення геофізичних полів, внутрішньої будови і еволюції Землі, фізичних процесів, що протікають в Землі. Особлива увага приділяється застосуванню результатів фундаментальних досліджень для вирішення прикладних питань, таких, як вивчення фізики процесів в геологічних середовищах, основам і методам геофізичного моніторингу родовищ рідких, газоподібних і твердих корисних копалин, вивченню фізики і розробки методів передбачення та оцінки наслідків природних катастроф.

Основні освітні дисципліни кафедри представлені у вигляді блоків, що охоплюють основні розділи фізики Землі. Студенти отримують відомості в області теорії сейсмічних хвиль, будови Землі, фізики вогнища землетрусу і сейсмічного процесу, вивчають магнетизм гірських порід, основи теорії земного магнетизму і палеомагнетизму, в рамках дисциплін геотермічного блоку акцент робиться на вивчення теплофізики речовини Землі і теплового режиму земних надр. в області теорії фізичних процесів в Землі, гравітаційного поля і фігури Землі. Блок прикладних дисциплін присвячений питанням застосуванню фізики Землі для вирішення практичних проблем і завдань в галузі експлуатації родовищ корисних копалин, моніторингу території відповідальних промислових об'єктів, оцінки ризику природних і техногенних катастроф.

Кафедра проводить заняття за комплексом навчальних дисциплін свого профілю для бакалаврів згідно навчальних планів та програм навчання за двома напрямками:

- **6.010403** Геологія (стаціонар, заочне)
- **6.040106** Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування (стаціонар, заочне, екстернат) та дисциплінами підготовки магістрів і спеціалістів за спеціальностями **Геологія** 8.01040301, 7.01040301 та **Екологія та охорона навколишнього середовища** 8.01040601, 7.01040601. Кафедра регулярно готує до захисту магістрів та спеціалістів за вказаними вище спеціальностями.

1.1. Кафедра діє відповідно до чинного законодавства України, нормативно-правових актів України, Статуту Університету і цього Положення, Правил внутрішнього розпорядку. Колективного договору, наказів і розпоряджень Ректора, рішень Вченої ради Університету та геологічного факультету, що набрали чинності відповідно до Статуту Університету.

1.2. Кафедра підпорядковується Ректорові Університету, проректорам Університету за напрямками діяльності та деканові геологічного факультету.

1.3. Робота кафедри здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік за всіма видами діяльності: освітньої, методичної, науково дослідної, організаційної, виховної та інших видів робіт.

1.4. Контроль за діяльністю кафедри здійснює декан геологічного факультету, проректор Університету за напрямками діяльності з урахуванням розподілу

функціональних повноважень. Ректора Університету.

1.5. Університет забезпечує необхідні умови діяльності кафедри.

1.6. Технічне забезпечення всіх видів діяльності кафедри, у тому числі діловодство кафедри відповідно до встановлених вимог, здійснює навчально-допоміжний персонал кафедри та лабораторій кафедри.

1.7. Рішення про створення, ліквідацію, реорганізацію або перейменування кафедри ухвалює Вчена рада Університету і затверджує Ректор Університету.

При поділі кафедри її завідувача призначають на посаду однієї з утворених кафедр наказом Ректора з внесенням відповідних змін до його посадових обов'язків і контракту. Посада завідувача другої кафедри заміщується за конкурсом у визначеному порядку.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ КАФЕДРИ

Головні завдання, поставлені перед кафедрою, полягають у:

- вивченні впливу внутрішніх та зовнішніх полів Землі на фізичні властивості досліджуваних геологічних об'єктів;
- застосуванні комплексних фізичних і математичних моделей середовища структурних оболонок Землі
- використанні функціонально-аналітичних моделей середовища та фізичних полів для розширення можливостей комплексної інтерпретації за рахунок значно гнучкішої технології комп'ютерного моделювання;
- опрацюванні нових підходів та принципів відбору раціональних розв'язків відповідних задач, що сприятиме адекватному розумінню фізичної сутності явищ та надасть змогу прогнозувати генезис і еволюцію геофізичних процесів на підставі детерміністичних моделей теорії функціоналу густини та механіки суцільного середовища;
- вдосконаленні потужних і ефективних методів розв'язування початково-крайових модельних задач математичної фізики – дослідження впливу Всесвіту на фізичні процеси у Землі;
- побудові моделей просторового розподілу фізичних властивостей досліджуваного середовища на підставі опрацювання теоретичних і технологічних основ ефективних алгоритмів розв'язування тривимірних прямих і обернених задач геологічних та геофізичних процесів;
  - розвитку технологій геоінформаційних систем для створення програмного забезпечення з метою підвищення ефективності інтерпретації спостережуваних величин геофізичних досліджень у пошуку родовищ корисних копалин;
  - вдосконаленні сучасних методів тектонофізичних досліджень та комп'ютерних програм палеодинамічних реконструкцій гірських систем;
  - проведенні аналізу напружено-деформованого стану гірських масивів та полів температури і теплового потоку з використанням геоінформаційного підходу дослідження фізичних процесів у атмосфері та гідросфері Землі;
  - опрацюванні моделей фізичних процесів під час імпульсних взаємодій космічних тіл із оболонками Землі.

2.1. До основних завдань кафедри фізики Землі належать:

2.1.1. Створення умов для розвитку особистості шляхом отримання вищої освіти. З цією метою кафедра:

- сприяє формуванню висококваліфікованого науково-педагогічного і навчально-допоміжного персоналу у встановленому порядку;
- проводить освітні, просвітницькі та наукові заходи в Університеті, організовує проведення, починаючи з 2010, Міжнародної наукової конференції "Геофізичні дослідження та моделювання фізичних полів Землі"
- організовує підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників в

Польщі (АГХ) та Австрії (Віденський університет) та згідно договорів про науково-педагогічну співпрацю з Інститутом геофізики ім. С. І. Суботіна НАН України та Карпатським відділенням Інституту;

- розробляє інформаційні, методичні та програмні матеріали для організації освітнього процесу з дисциплін, які кафедра забезпечує.

2.2. Організація та проведення на високому рівні навчальної та виховної роботи, підготовка фахівців відповідно до вимог державних стандартів вищої освіти та навчальних планів підготовки фахівців, затверджених Вченою радою Університету відповідно до напрямів діяльності та профілю кафедри.

З цією метою кафедра:

- забезпечує високий професійний рівень проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних, інших занять, що проводяться кафедрою за двома напрямками на освітньому рівні бакалавра 6.010403 Геологія (стаціонар, заочне) та 6.040106 *Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування* (стаціонар, заочне).

Інформатика, інформатика і системологія, основи геофізики, метеорологія і кліматологія, комп'ютерна графіка в геології, методи геофізичних досліджень в геології, геоінформаційні технології в геології, математична статистика та обробка геологічної інформації, геоінформаційні технології в екології, математична статистика та обробка екологічної інформації, моделювання і прогнозування стану довкілля, обчислювальна техніка і основи програмування, інтернет технології.

На освітньому рівні спеціалістів і магістрів за спеціальностями Геологія 8.01040301, 7.01040301 та *Екологія та охорона навколишнього середовища* 8.01040601, 7.01040601 за комплексом відповідних дисциплін:

Термодинаміка природних процесів, моделювання геодинамічних процесів, фізичні основи аналітичних методів в геології, науково-дослідний практикум, методи комп'ютерного моделювання геологічних процесів, методи моделювання фізичних процесів складних природних систем.

- подає пропозиції Вченій раді факультету щодо дисциплін на вибір студентами, які забезпечує кафедра та проводить заняття з дисциплін самостійного вибору студента у Циклі професійної та практичної підготовки:

радіоекологія, пошукова геофізика, геофізика в гідрогеології, геологічна інтерпретація геофізичних даних, геофізичні методи розшуків рудних корисних копалин, навчальна практика за методами польової тектонофізики; курсові роботи, основи механіки суцільних середовищ, фізичні властивості мінеральної речовини, ядерна геофізика, основи теорії поля, геотермія, комп'ютерна обробка геофізичних даних, геофізичні дослідження свердловин, комплексування пошукових геофізичних методів, геоінформатика, комп'ютерні методи дешифрування супутникових даних, комп'ютерна картографія, космічні системи дистанційного зондування Землі, моделювання геофізичних параметрів геологічного середовища, прикладні програми в геохімії, прикладні програми в геології, комп'ютерні бази геологічних даних;

- організовує самостійну роботу студентів, що проходять навчання з дисциплін, закріплених за кафедрою;
- організовує виховну роботу серед студентів, що проходять навчання з дисциплін, закріплених за кафедрою;
- розробляє навчальні та робочі програми дисциплін, закріплених за кафедрою;

- забезпечує участь досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри в керівництві навчальних практик студентів на освітніх рівнях бакалавра та магістра, а також навчально-методичне керівництво і виконання програм практик

з урахуванням напрямів діяльності та профілю кафедри;

- розробляє комплекс методичного забезпечення виконання процесу навчальних та магістерських практик з тектонофізичних досліджень та ГІС-технологій;
- організовує профорієнтаційну роботу під час проведення навчальних практик в Карпатах та на Поділлі.

2.3. Організація та проведення науково-дослідної роботи, підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, що реалізується шляхом:

- виконання держбюджетних, госпдоговірних НДР; міжнародних, державних і регіональних програм і проектів, а саме наукові теми 2000-2014 - дослідження фізичних полів Землі: ОБ-128Ф: Термодинамічні характеристики та моделювання термомеханічних процесів у неоднорідних середовищах активних зон взаємодії кори і мантиї Землі. ОБ-35Ф: Розвиток теорії та моделювання термодинамічних процесів у корі та мантиї Землі ОБ-84Ф: Геодинамічні, термодинамічні і механічні характеристики глибинних структур та моделювання фізичних полів Землі. ОБ-176Б: Розвиток методів комп'ютерного моделювання геодинамічних характеристик структурних оболонок Землі. ОБ-71Б: Розвиток теорії та методів дослідження фізичних полів Землі.

- проведення наукових досліджень науково - педагогічними працівниками в межах основного робочого часу викладачів (2016 - 2020): Термодинаміка та моделювання термомеханічних процесів в активних зон взаємодії структурних оболонок Землі. Метою роботи є провести аналіз перспектив методичних підходів щодо класифікації структур та розробка нових принципів вирішення однієї з актуальних проблем будови математичних моделей структурних оболонок Землі та теоретичних основ ефективних алгоритмів для моделювання термомеханічних характеристик геофізичних процесів в структурних оболонках Землі

- безпосередньої участі студентів у науково-дослідних роботах, що проводить кафедра з дослідження характеристик фізичних полів Землі при розв'язку геологічних, інженерно-геологічних та екологічних задач та розробки нових підходів у інверсних методах досліджень для тектоно - фізичного аналізу геопотенціальних полів України;

- написання курсових, дипломних і магістерських робіт, які містять результати наукового пошуку студентів для тектоно-фізичного аналізу гірських структур різних регіонів, побудові геодинамічних моделей з урахуванням неоднорідності геологічних властивостей глибинних оболонок Землі, використанню технологій геоінформаційних систем з метою підвищення ефективності інтерпретації спостережуваних величин геофізичних досліджень у пошуку родовищ корисних копалин та створення комп'ютерних графічних та інформаційних баз даних геологічних пам'яток для розвитку геологічного туризму;

- забезпечення науково-професійного зростання науково-педагогічних працівників кафедри через навчання в аспірантурі, докторантурі для здобуття наукових ступенів;

При кафедрі фізики Землі успішно працює наукова група тектонофізики, яка включає головних співробітників кафедри та випускників нашої кафедри. Головне завдання групи - дослідження геодинаміки орогенних областей України. Для цього використовуються різні підходи та методи, при цьому акцентується увага на кількісних методах дослідження. Вивчення та аналіз проводиться у різних масштабах – від відслонення до цілих гірських поясів. Ці дослідження включають структурні, тектонофізичні, седиментологічні, геоморфологічні та мінералогічні напрями геології. Результатом роботи цієї групи є захисти кандидатських дисертацій нашими випускниками магістрами:

2012 - Віхоть Юрій Михайлович. Еволюція палеонапружень північно-західної частини Скибового покрову Українських Карпат та Внутрішньої зони передового прогину в зв'язку з прогнозуванням пошуків родовищ вуглеводнів. 2013 - Бельський Володимир Миколайович. Фізико-хімічні умови формування рідкісноземельної та ітрієвої мінералізації Приазов'я (за флюїдними включеннями в мінералах). 2014 - Накапелюх Михайло Володимирович. Еволюція полів палеонапружень та геодинамічна модель південно-східної частини Українських Карпат

- обговорення науково-дослідних робіт науково-педагогічних працівників кафедри на наукових семінарах, аспірантів, докторантів, студентів кафедри і рекомендації їх до друку;

2.4. Завідувач кафедри за посадою входить до складу ЕК і відповідає за якість підготовки фахівців.

2.5. Кафедра фізики Землі з метою найбільш ефективного внеску у підготовку сучасних геологічних кадрів:

- розробляє концепцію розвитку спеціалізацій Геофізика та Геоінформатика відповідно до напрямів та профілю своєї діяльності;
- узгоджує програми всіх дисциплін навчального плану підготовки фахівців усіх освітніх рівнів на відповідність їхнього змісту освітнім стандартам;
- забезпечує проведення занять із фахових дисциплін кафедри, забезпечує участь науково-педагогічних працівників у керівництві всіма видами практик, що проходять студенти бакалаври та магістри;
- аналізує якість викладання дисциплін навчального плану підготовки фахівців спеціальностей та спеціалізацій для Геології 6.010403; 8.01040301, 7.01040301 та *Екології та охорони навколишнього середовища* 6.010406; 8.01040601, 7.01040601;
- пропонує перелік та обсяг вибіркових дисциплін відповідно до профілю діяльності кафедри для затвердження Вченою радою факультету
- затверджує екзаменаційні білети, тестові завдання державних екзаменів, вносить пропозиції щодо кандидатури голови ЕК, екзаменаторів; керівників, виконавців і рецензентів випускних робіт;
- готує документи для ліцензування спеціальностей та акредитації освітніх програм.

2.6. Співробітники кафедри беруть активну участь у всіх суспільних заходах геологічного факультету та у громадському житті Університету .

3. СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КАФЕДРИ

3.1. До складу кафедри повинні входити не менше п'яти науково - педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, щонайменше три з яких мають науковий ступінь та/або вчене(почесне) звання, в тому числі завідувач кафедри.

3.2. До складу кафедри входить шість науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, 5 з яких мають науковий ступінь кандидата наук та 4 вчене звання доцента та працівники, що належать до навчально допоміжного персоналу міжкафедральної лабораторії геоінформаційних технологій та комп'ютерного моделювання у геології та лабораторії фізичних методів досліджень в геології.

Склад, чисельність та конкретний перелік працівників кафедри визначає штатний розпис Університету, затверджений у встановленому порядку кожний навчальний рік.

3.3. Усі працівники кафедри користуються правами, передбаченими чинним законодавством України, Статутом Університету, Колективним договором.

3.4. Працівники кафедри виконують усі накази Ректора Університету, розпорядження проректорів, декана факультету.

3.5. Завідувач кафедри визначає завдання для науково-педагогічних працівників кафедри, які вносять до їхніх індивідуальних планів роботи. Наприкінці навчального року кожен науково-педагогічний працівник звітує про виконання індивідуального плану роботи на засіданні кафедри.

3.6. Півноваження працівників кафедри визначаються їхніми посадовими інструкціями.

3.7. Кафедра організовує і забезпечує роботу двох навчальних лабораторій

- міжкафедральна лабораторія геоінформаційних технологій та комп'ютерного моделювання у геології, де проходять заняття з інформатики, основ роботи із комп'ютером для усіх студентів геологічного факультету, вищої математики, геостатистики і системного аналізу, комп'ютерних методів опрацювання геологічної, геохімічної і екологічної інформації та багатьох інших предметів, виконуються курсові, дипломні та аспірантські роботи;

- лабораторія фізичних методів досліджень в геології для обслуговування електронного сканувального мікроскопу JEOL-220 та комплексу геофізичних приладів для забезпечення необхідних вимірювань характеристик фізичних полів Землі.

Їх функціонування відбувається згідно положень про лабораторії, затвердженими у встановленому порядку

4. КЕРІВНИЦТВО КАФЕДРОЮ

4.1. Керівництво кафедрою здійснює завідувач кафедри, який повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри.

4.2. Завідувача кафедри обирає за конкурсом Вчена рада Університету таємним голосуванням строком на п'ять років з урахуванням програми розвитку кафедри, пропозицій кафедри та конференції трудового колективу факультету через оголошення результатів таємного голосування кафедри і Конференції факультету.

4.3. Ректор укладає контракт з особою, яку обрала Вчена рада Університету на посаду завідувача кафедри.

4.4. Завідувач кафедри не може перебувати на цій посаді більш як два строки.

4.5. Після закінчення терміну перебування на посаді завідувач кафедри звітує перед кафедрою та Вченою радою факультету про свою діяльність за виборний період.

4.6. Завідувач кафедри може бути звільнений з посади до закінчення терміну контракту у випадках, передбачених законодавством України.

4.7. Завідувач кафедри:

- здійснює організацію та керівництво всіма видами діяльності кафедри і відповідає за результати її роботи;
- несе персональну відповідальність за якість і зміст освіти з навчальних дисциплін, що закріплені за кафедрою;
- реалізує програму розвитку кафедри;
- організовує, забезпечує, контролює виконання:
- наказів і розпоряджень Ректора, проректорів Університету, декана факультету, до складу якого входить кафедра;
- чинного законодавства про працю, правил внутрішнього розпорядку та дотримання трудової дисципліни всіма працівниками кафедри;
- правил безпеки праці та пожежної безпеки;

- бере участь у формуванні кадрового складу кафедри;
- організовує роботу із залучення до участі в освітньому процесі кваліфікованих співробітників інших вищих навчальних закладів і наукових установ;
- планує роботу з підвищення кваліфікації працівників кафедри;
- узагальнює та поширює досвід роботи кращих викладачів кафедри, надає допомогу молодим викладачам щодо вдосконалення педагогічної майстерності, сприяє зростанню їхнього наукового рівня;
- планує та проводить засідання кафедри відповідно до плану роботи; подає пропозиції кафедри щодо присвоєння вчених звань, нагородження та преміювання співробітників кафедри;
- планує, організовує, координує навчально-методичну та виховну роботу науково-педагогічних працівників кафедри;
- розподіляє та затверджує навчальне навантаження кафедри; систематично контролює виконання навчального навантаження науково-педагогічними працівниками кафедри;
- організовує та координує формування навчально-методичних комплексів дисциплін;
- організовує проведення науково-методологічних і наукових семінарів із науково-педагогічними працівниками кафедри;
- своєчасно подає у відповідні підрозділи Університету (факультету) планово-звітну документацію та інші матеріали про роботу кафедри за встановленими формами та у визначені терміни;
- у межах своїх повноважень видає розпорядження, що стосуються діяльності кафедри і є обов'язковими для всіх її працівників;
- представляє кафедру в колегіальних органах управління Університету, перед керівництвом Університету та факультету;
- організовує висвітлення діяльності на Інтернет-сторінці факультету та кафедри;
- вносить пропозиції на Вчену раду факультету щодо вдосконалення навчально-методичної, наукової, виховної та організаційної роботи кафедри.

4.8. Діяльність завідувача кафедри контролюють Ректор Університету, проректори Університету відповідно до розподілу функціональних повноважень та декан відповідного факультету.

У разі, коли розпорядження завідувача кафедри не відповідають чинному законодавству, Статуту Університету та Положенню про кафедру чи завдають шкоди інтересам Університету, їх може скасувати декан факультету.

4.9. План роботи кафедри на навчальний рік та інші документи, що регламентують роботу кафедри (індивідуальне навантаження, індивідуальні плани роботи викладачів, навчальні програми, робочі програми тощо), затверджує завідувач кафедри до 31 серпня поточного року.

4.10. Колегіальне управління кафедрою здійснюють працівники кафедри через проведення засідань. Головує на засіданнях кафедри її завідувач.

4.11. Чергові засідання кафедри проводять відповідно до річного плану роботи, як правило, 1 раз на місяць. На засіданнях кафедри розглядають питання її діяльності та розвитку, заміщення вакантних посад, обговорюють кандидатури на заміщення науково-педагогічних працівників кафедри, за результатами якого вносять рекомендації щодо обрання науково-педагогічних працівників кафедри відповідній Вченій раді, заслуховують звіти аспірантів і докторантів, розглядають питання щодо атестації науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів про що вносять відповідні рекомендації

Вченій раді факультету, вирішують питання щодо написання колективних підручників, монографій науково-педагогічними працівниками кафедри, розроблення планів занять з дисциплін, що закріплені за кафедрою, програм курсу, методичних рекомендацій, обговорення науково-дослідних робіт науково-педагогічних працівників кафедри, аспірантів, докторантів, студентів і рекомендації їх до друку, заслуховують звіти завідувача кафедри, тощо..

4.12. Кафедра може приймати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше 2/3 складу її працівників, які працюють на постійній основі.

Рішення кафедри вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало понад 50 % присутніх на засіданні її працівників.

4.13. Засідання кафедри оформляють протоколом, який повинен відображати конструктивність обговорень, реальність і конкретність прийнятих рішень і їх реалізацію.

Протоколи засідань кафедри підписують завідувач кафедри та секретар.

5. ФІНАНСУВАННЯ КАФЕДРИ

5.1. Фінансування діяльності кафедри здійснюють в межах видатків, визначених Кошторисом Університету, що затверджується у встановленому порядку.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1 Відповідальність кафедри полягає у відповідальності її працівників.

6.2 Працівники кафедри несуть, передбачену чинним законодавством України, відповідальність за невиконання чи неналежне виконання своїх повноважень, визначених посадовою інструкцією.

6.3. Притягнення працівників кафедри до дисциплінарної відповідальності здійснюють за поданням завідувача кафедри у встановленому чинним законодавством порядку.

7. ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ

7.1, Наприкінці навчального року завідувач кафедри звітує на засіданні кафедри про виконання плану роботи кафедри за навчальний рік.

7.2, Номенклатура справ кафедри формується згідно з відповідним наказом Ректора Університету.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Це Положення вводиться наказом Ректора на підставі рішення Вченої ради Університету.

8.2 Зміни до цього Положення вносяться наказом Ректора на підставі рішення Вченої ради Університету.

Завідувач кафедри фізики Землі

_____ доц. В. В. Фурман
" " " " 2016 р..